

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Eleemosyna nihil perdit: tua sunt, quæ largiris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

fed illis potius suspenduntur, sicut Abfolon 2. Reg. 14. 26. cui capilli semel tondebantur in anno, & vendebantur ad pondus publicum. Ad pondus publicum semel in anno capillos suos vendunt, qui frumentum, vinum, & alia bona sua, servat, ut carius vendant; nec pauperibus erogant, sicut usurarij. Tales protuldubio capillis proprijs suspenduntur ad patibulum infernale. Hugo Card. in Luc. hic. Elisabetha Landgravij Ludovici Hassiæ conjux ad exprobrantes sibi liberalitatem in pauperes: quid ago? nisi quod per elemosynas Christo pedes lavem. Oforius D. 6. Epiph.

In domo tua oportet me manere, Luc. 19. 5. Christus apud Zachæum hospitatur. apud Phariseum conviviõ exceptus fuit. Luc. 7. 36. Laurentius Novarinus hom. 1. Apud Zachæum mansit, apud Phariseum manducavit. Cur apud Phariseum tantum manducavit, & apud Zachæum conviviõ exceptus, imò hospitatus? *Ecce dimidium bonorum meorum Domine do pauperibus*. Hæ gratissimæ epulæ Christi erant. de Castillo Illat. 172.

Da mihi bibere. Jo. 4. 8. q. d. tu sitis divitias, & ego elemosynas, aliaque bona opera. Hugo Card. hic.

Petit, ut det. Sitiens Dominus petit modicâ undâ donari, ut donet flumine cœlestis impetûs. Commendatur hic elemosyna. Escobar t. 3. Colloq. Chr. l. 3. Obf. 8.

Mentitur amare se Christum, qui eum in egeno non diligit: qui dilectionem, quam promittit verbis, negat operibus. Sancti Gaudentius tr. 13.

Manus pauperis est gazophylacium Christi: quia quidquid pauper accipit, acceptat Christus. S. Chrysof. l. de divite, & Lazaro. Thesaurus cœli est manus pauperis. Id. ib.

Exempla.

Ivo Sacerdos, & pauperum ad tribunal advocatus, non prandisse, non cenasse, se credidit; nisi mensæ suæ pauperem, aut peregrinum quempiam, adhibuisset. Quâdam die extremæ penuriæ mendicabulum stipem petiit. In ædes admisit Ivo, & ad mensam juxta se assidere iussit. Confedit mendicus, sed parçè comedit. Mox mensâ confurgens, & amabili candore radians dixit: Dominus tecum. & oculis se subduxit. Drexelius in Gazophylacio c. 4. § 2.

Jordanus, postea Ordinis Prædic. Generalis, cum pauperi obvio, quod daret, non haberet; baltheum dedit; quò ipse baltheo Crucifixi Jesu simulacrum in templo paulò post vidit. Nadasi anni Crucifixi. Cantipratanus memorat 2. mir. sui ævi c. 21. leprosum à pia matrona in mariti absentis lectulo, ut suavius quiesceret, collocatum. Rediit festus ab itinere conjunx: & quia ad alium à solito lectulum avocabatur ad quietem; in suspicionem venit, lecti conjugalîs parum castè ab alio forsân occupati. Quare non nisi in suo lecto quiescere velle dixit. Illuc ergo abeunt; & hybernò licet tempore, fragrantissimum constratum rosis lectulum reperiunt. Suspicionem in admirationem conversâ, pia uxor marravit læta, qua-

lem illic hospitem habuisset. E roseis illis vestigijs, Christum in leproso acceptum hospitio, & lecto, fuisse, compertum est. Quoties nimirum Christum foves in paupere, toties rosas lectulum tuum sternis in quietem beatam. Nadasi Ros. cœl. ros. 22.

Quidam pauperi amore Christi vestem dedit; & postea intelligens illum malum esse, doluit. Cui Christus apparens ait: non doleas, quia non ei, sed mihi vestem dedisti. Summa Prædic.

S. Julianus Episcopus quotidie pauperes alebat; mensam ipse sternebat, & cibos inferebat. Conspicatus in turba egenorum quendam laceris vestibus, sed vultu valde liberali; ratus nobili loco natum, opibus adversâ aliquâ fortunâ exutum, seorsum illum evocat; & quis sit? iterum iterumque, sciscitatur. Cum ecce totò illius mendicivultu emicare ingens splendor cœpit, ipseque ita antislitem appellavit: Amice mi Juliane, gratias tibi ago; qui tantò studio, & charitate, pauperes meos sustentas: precium tibi hujus charitatis vitam æternam promitto. & videri desijt. Boll. 28. Jan.

S. Catharina Senensis Christo formam mendici induto argenteam crucem donat. Nocte sequenti apparet oranti habens crucem illam in manibus, ornatam multis lapidibus pretiosis, & dixit: agnoscis crucem istam filia? & illa: optime agnosco; sed non fuit apud me ita pulchra. Et Dominus: tu mihi hanc hesternâ die dedisti cum charitate; quæ designatur per hos lapides: & ergo promitto tibi, quòd in die Judicii coram universo Angelorum, & hominum, conventu, tibi eam talem, ut vides, ad colmen gaudij tui, ostendam: nec occultabo opus misericordiæ per te mihi impensæ in die, quâ Patri misericordiam, & judicium decantabo. Bolland. 30. April. ex vita.

§. V.

Elemosyna nihil perdit: tua sunt, quæ largiris.

Veruntamen mihi primum sac de ipsa farina submercium panem: tibi autem, & filio tuo facies post a. 3. Reg. 17. 13. Nonne illi sufficiebat secunda buccella? cur primam petit? charitas incipit a seipsâ, præsertim in tali necessitate. Sciebat efficaciam elemosynæ: quòd mulier panem ei datura, non suffura defectum cum filio. Sylveira in Joan 6. Dura videtur hæc petitio. Si parum farina est; quomodo prius Eliæ provideat, quàm sibi, filio? Hoc est privilegium liberalitatis, ut res distributæ non pereant, sed augeri incipiant. Ubi vidua dedit, plus accepit, quàm Eliæ dederat. Alvarez Gen. 40. Illustr. 143.

Non vidi justum derelictum. Ps. 36. 25. Quomodo enim poterit indigere, qui totâ die miseretur, & commodat? S. Ambrosius hic. q. d. perditè quidem de voluptuosè vivendo etiam ingentes opes exhauriuntur; at verò, liberaliter, & misericorditer, donando; & parva augentur. Novit hoc negotium Sancti. Paula, de qua

qua S. Hieronymus, in cujus epitaphio ad Euthochium: pauperes tota urbe curiosissime perquirere damnum putabat, si quisquam debilis, & ceteris, cibo sustentaretur alterius. Spoliat filios, & inter oburgantes propinquos majorem se eis hereditatem, Christi misericordiam, dimittere, loquebatur. Idem experta est vidua Sarephana; quæ, quidquid habebat farina, & olei, præbens Eliæ, nihil amisit, sed plura recepit. Mendoza ut 1. Reg. 9. Annot. 5. sect. 3.

Quidam pauperi, non indigebit. Prov. 28. 27.

Da, & accipe. Eccl. 14. 16. Optimè hæc duo connectuntur: cum enim quis temporales, seu spirituales, eleemosynas largitur; accipit statim fructum spirituales. Basilius Imp. Leonem filium ita docet: largire misericordiam stipem egentibus; ut ipse tibi misericordiam alicias à Rege universorum Deo: nam in eo præcipue veritatur pietas, si tua non habentibus benigne imperiaris. Eum ergo diem perisse tibi existimato, in quo nemini benefeceris pro beneficiis, quæ à Deo illa die acceperis. Octavianus in Ecclesiasticum, hic.

Vendite quæ possidetis, & date eleemosynam. Luc. 12. 33. Mox addit: *facite vobis sacculos.* S. Chrysologus 22. homo! tali monitu Christus te voluit ditare, non nudare. Sylveira in Joan. c. 6.

Accepti ergo JESU panes. Jo. 6. 11. Cur Christus D. hos panes, & pisces, non creavit, sed acceptos multiplicavit? Docet: ex nostris rebus, licet exigua videantur, pauperibus subvenire; de quibus nihil perdemus. Sylveira in Jo. 6.

Terrena omnia servando amittimus; sed bene largiendo servamus. S. Gregorius hom. 4. in Matth.

Non timeatur inter opera misericordiae terrenarum diminutio facultatum: semper dives est Christiana paupertas: quia plus est, quod habet, quam quod non habet. S. Leo f. 4. de Quadragesima.

Exempla.

S. Lydvina Hollanda, cum esset pauper, studiosè tamen egenis succurrebat. Paucos habens in bursa nummos, dum eos liberaliter erogaret, assidue alij coelitus surrogabantur? ita ut nunquam deficerent, sed crescerent jugiter: ideoque hæc ejus bursa, bursa JESU dicta est. Surius in vita.

Alphonfus Aragonum rex, cum quidam familiaris quæreret, quid servaret sibi, qui tam multa multis donaret? ea ipsa respondit, quæ dono. Drexelius Eleemosyna c. 3. Inter selecta epitaphia illud: habeo, quod dedi; perdidit, quod servavi. Id. ib.

De S. Macsima Sacerdote in Syria refert Bollandus 23. Jan. hospitium, & pauperum, curam ita gerebat, ut pateceret portas omnibus, qui aderant. Dicitur habuisse duo dolia; unum frumenti, alterum olei: ex his semper suppeditabat omnibus egentibus: habebat autem ea semper plena benedictione Sarephana.

Polyanth. Sacr. Tom. I.

S. Rodanus Abbas in Hibernia, in itinere leprosis petentibus eleemosynam, equos currus dedit illis: statimque duo cervi è sylva adsunt, & currum subeunt. Bollandus 15. April.

§. VI.

Eleemosyna est lucrosa, & sceneratur.

Foeneratur Domino, qui miseretur pauperis. Prov. 19. 17. Overbum prudentissimum! cur non dixit: qui miseretur pauperis, dat Deo, sed foeneratur? Novit Scriptura avaritiam nostram; intellexit appetitum nostrum insatiabilem, qui sibi majora ad habendum proponit; redundantiam ac plus semper quærens: ob eamque causam non dixit omnino, qui miseretur pauperis, dat Deo; ut nè simplicem largitionem, & vicissitudinem mercedis existimet; sed, qui miseretur pauperis, Deo foeneratur: ut avarus, & luci cupidus, auditò usuræ nomine, seipse misericordiae dederet. S. Chryost. in Ps. 38.

Non foeneravi, nec veneravi mihi quisquam. Jerem. 15. 10. Sensus est ex persona Christi: nullus se præbuit, qui dignè mea æra susciperet; non foeneravi mihi quisquam in sanctis, atque pauperibus conferendis, me sibi faciens debitorem. S. Hieronymus hic. Ingentes reditus conferet pecunia largita pauperibus; nam si hominibus in scenus dederis eam, centesima tibi reddent; si verò Dei pauperibus foeneretur, centuplum restituet, & æternam conferet vitam. S. Chrysostomus serm. de jejun. & lectione Genesis.

Qui parvè seminat, parvè & metet. &c. 2. Cor. 9. 6. & *qui seminat in benedictionibus*, id est, beneficentis multis, *de benedictionibus*, id est, beneficentias multas, *metet.* Cornelius in Matth. 14.

Exemplum.

Erat in civitate Nisibe mulier habens virum gentilem. Erant autem pauperes; habebant tantum quinquaginta numismata. Die autem quâdam ait vir uxori suæ: demus hæc numismata foeneratori, ut aliquid lucremur. Respondens uxor: veni, demus ea sub scenore Deo Christianorum. Dicit vir: ubi est Deus Christianorum? illa duxit eum in sanctam Ecclesiam, ibique ostendit ei pauperes, dicens: isti si præbueris, Deus Christianorum ipsa accipit; illi enim omnes sui sunt: qui mox cum gaudio numismata erogavit. Cum verò post menses tres penuriam paterentur, ait vir: nihil, ut video, daturus est nobis Deus Christianorum. Respondit mulier: certè dabit; tantum i, ubi illa dedisti. Currens vir in Ecclesiam, neminem vidit, nisi solos pauperes. Cum ergo cogitaret cui diceret aliquid, vidit jacere numisma, illudque conjugi tulit, atque dixit: ecce ivi in Ecclesiam, & Deum Christianorum non vidi; nec quicquam accepti ab illo nisi quod numisma ibi positum vidi, ubi prius erogaveram. Cui illa: vade domine mi, eme nobis aliquid, ut comedamus hodie. Abiit ille, & emit panem, & vinum, & pis.

Ttt 2